

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
30 juni 2020

Ons kenmerk
PZH-2020-744401252
DOS-2007-0018545

Bijlagen
4

Onderwerp
Brief Provinciale Staten resultaten BO MIRT en BO
Leefomgeving juni 2020

Geachte Statenleden,

Op 15 juni en 17 juni 2020 vonden respectievelijk het Strategisch BO MIRT Goederenvervoercorridors en het Strategisch BO MIRT Zuidwest-Nederland plaats. De overleggen waren strategisch van karakter en vinden plaats in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Er zijn geen besluiten genomen met een financieel karakter. Met deze brief informeren wij u op hoofdlijnen over de resultaten van de overleggen. Daarbij gaan wij eerst in op enkele algemene agendapunten die in de beide overleggen aan de orde zijn gekomen, alvorens we in gaan op de specifieke punten per overleg.

Algemeen

Het Rijk wil het strategisch BO MIRT(SBO) verbreden tot een BO Leefomgeving, waarbij ruimte ontstaat voor andere onderwerpen die nu qua aard niet direct passen bij het SBO. Te denken valt onder meer aan opgaven met betrekking tot het landelijk gebied, energietransitie, klimaat, etc. Een dergelijk overleg tussen Rijk en Regio kan toegevoegde waarde hebben, maar de relatie met het BO MIRT in het najaar is en blijft van cruciaal belang. Het strategisch BO vormt immers een strategisch voorportaal naar stevige financiële besluiten in het najaar. Daarom hebben wij tijdens het SBO/BOL aangegeven dat we het doel van een BO Leefomgeving en de daarmee beoogde integraliteit op zich ondersteunen, maar dat we kritisch zijn op de voorgestelde aanpak. Meer in het bijzonder zullen we kritisch blijven op de wisselwerking met het BO MIRT.

In het verlengde hiervan hebben Gedeputeerde Staten op 9 juni 2020 gereageerd op de wijze waarop het Rijk de Nationale Omgevingsvisie nader uit wil werken. Deze reactie is als bijlage bij deze brief gevoegd. In deze brief is weergegeven hoe wij aan kijken tegen de voorgestelde insteek van het Rijk. We zien een aantal ontwikkelingen die we van harte kunnen steunen, maar maken ons zorgen over de aanpak van het Rijk. Te generiek, weinig ruimte voor bestuurlijk samenspel en regionaal maatwerk. Daarom hebben we de oproep aan het Rijk gedaan om de NOVI meer gezamenlijk uit te werken en daarbij met elkaar keuzes te maken over het

schaalniveau van de samenwerkingsagenda en de betrokkenheid van de (voor de verbrede agenda) relevante samenwerkingspartners.

De coronacrisis heeft grote impact op belangrijke onderdelen van de fysieke leefomgeving en meer in het bijzonder het openbaar vervoer, verstedelijking, de bouw en goederenvervoer. Ook voor de wat langere termijn zal de coronacrisis belangrijke gevolgen hebben. De toekomst is onzekerder dan ooit. Daarom moeten we daadkrachtig opereren, om de effecten van deze crisis goed op te vangen. Wij hebben tijdens de overleggen benadrukt dat juist nu investeringen noodzakelijk zijn. Afgesproken is dat we met elkaar de effecten goed monitoren en met elkaar in gesprek blijven over mogelijke consequenties.

BO Leefomgeving Goederenvervoercorridors

In het BO-MIRT Goederenvervoercorridors in het najaar van 2019 is afgesproken om gezamenlijk een Toekomstagenda voor corridorontwikkeling (van de Goederenvervoercorridors Oost en Zuidoost) richting 2030 op te stellen. Tijdens het BO Leefomgeving is van gedachten gewisseld over de contouren van deze Toekomstagenda. Afgesproken is dat deze agenda de komende periode nader wordt uitgewerkt, waarbij vijf strategische richtingen bepalend zijn, te weten:

1. We blijven de vlotte, betrouwbare en veilige multimodale verbindingen tussen de Mainport Rotterdam en het Europese achterland faciliteren.
2. Naast de goede internationale bereikbaarheid van de mainport Rotterdam, zorgen we voor een zo optimaal mogelijke (inter)nationale multimodale bereikbaarheid van de zes strategische bovengemiddelde knooppunten, met goede en veilige aansluitingen op het multimodale netwerk.
3. Binnen de mainport en de zes strategische bovengemiddelde knooppunten zorgen we ervoor dat bedrijven kunnen profiteren van de typisch Nederlandse logistieke organisatiekracht, met state of the art (digitale) voorzieningen en faciliteiten die bijdragen aan vlot, betrouwbaar en veilig transportsysteem.
4. We gaan de potentie van de Topcorridors als vestigingsplaats voor bedrijven die profiteren van de faciliteiten van de Topcorridors nog meer benutten, door vooral deze bedrijven zo gericht mogelijk te faciliteren binnen de mainport én de zes strategische bovengemiddelde knooppunten.
5. We zorgen ervoor dat de afhandeling van goederenstromen op een meer duurzame manier kan plaatsvinden.

In de komende periode werken we de Toekomstagenda nader uit naar concrete maatregelen (inclusief een prioritering), zodat deze in het BO-MIRT Goederenvervoercorridors najaar 2020 kan worden vastgesteld. Wij hebben daarbij aandacht gevraagd voor de samenloop tussen enerzijds de ontwikkeling van goederenvervoer per spoor en anderzijds de grote woningbouwopgave langs het spoor. Afgesproken is dat hierover een nader gesprek wordt gevoerd.

Verder is gesproken over een haalbaarheidsstudie naar een buisleidingen bundel tussen Rotterdam en Chemelot met een mogelijkheid tot verlenging naar Noordrijn Westfalen. Om de verduurzaming te versterken, de modal shift te bevorderen en de strategische positie van zowel de Nederlandse industrie en de Mainport Rotterdam te versterken zou dit een belangrijke voorwaarde zijn. De vraag is of dit een haalbare optie is. We hebben afgesproken dit nader te gaan onderzoeken, omdat we zien dat hier grote kansen liggen. Namens de provincie Zuid-Holland zal gedeputeerde Vermeulen zitting nemen in de begeleidingscommissie van dit onderzoek.

Strategisch BO MIRT/ BO Leefomgeving Zuidwest Nederland

Tijdens het Strategisch BO MIRT in het voorjaar van 2019 is voor het eerst met het Rijk van gedachten gewisseld over het opstellen van Omgevingsagenda's als uitwerking van de NOVI. Afgesproken is dat we in Zuidwest-Nederland starten met een uitwerking voor Zeeland, om zo met elkaar het gesprek te kunnen voeren over de toegevoegde waarde van een Omgevingsagenda ten opzichte van diverse lopende samenwerkingsprogramma's (zoals het gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking).

Het afgelopen jaar is gewerkt aan het opstellen van de eerste tranche van de Omgevingsagenda, voor de opgaven van Zeeland. De resultaten zijn tijdens het SBO/BOL gepresenteerd. We hebben met het Rijk afgesproken dat voor het BO MIRT in het najaar ook voor Zuid-Holland de opgaven in samenhang met de lopende bouwstenen in beeld worden gebracht.

Zuidelijke Randstad

De afgelopen periode hebben wij, samen met onze regionale partners, gewerkt aan een integrale groei- en herstelagenda. Zoals ook al eerder gemeld is het, ook in deze coronacrisis van belang te investeren in deze regio. De groei- en herstelagenda is opgebouwd via vier lijnen, te weten: Transities, Verstedelijking/Bereikbaarheid, Ecosystemen, Human Capital. Tijdens het SBO hebben wij de oproep aan het Rijk gedaan om nu echt een stap met elkaar te gaan maken en besluiten te nemen over grootschalige investeringen in de bereikbaarheid van Zuid-Holland, ten behoeve van de brede welvaart van onze inwoners, het versterken van de kracht van de agglomeratie en als afgeleide daarvan het versterken van het verdienvermogen.

Verder is gesproken over de Integrale Verstedelijkingsstrategie. In het tijdens het BO MIRT 2019 vastgestelde Verstedelijkingsakkoord hebben we afgesproken dat de regie voor deze verstedelijkingsstrategie bij de provincie ligt. Naar aanleiding van de bespreking is afgesproken dat de huidige verstedelijkingsstrategie wordt uitgewerkt. Bij deze uitwerking betrekken we uiteraard BZK en andere partners, maar de provincie heeft de regie. De ingezette strategie wordt daarbij als uitgangspunt genomen maar wordt nader geconcretiseerd om te komen tot een gedegen aanpak van de grote woningbouwopgave in de Zuidelijke Randstad.

Verder hebben we uitgebreid stil gestaan bij de stand van zaken van het gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking en diverse andere trajecten die lopen in het kader van het MIRT. Deze trajecten zijn van groot belang voor de grote opgaven op het gebied van verstedelijking, multimodale bereikbaarheid en economisch herstel. Vastgesteld is dat we op de goede weg zijn om in het najaar stevige besluiten te kunnen nemen over diverse onderdelen, maar dat met name

de bekostiging van de diverse onderdelen een punt van zorg zal zijn. De ingezette weg is onderschreven en de daarbij nodige bestuurlijke samenwerking nogmaals benoemd.

Ook hebben we benoemd dat de uitwerking van de eerdergenoemde verstedelijkingstrategie mogelijk nieuwe verstedelijkingsassen bevat, buiten de huidige scope van het lopende gebiedsprogramma MoVe. Agesproken is dat we in de aanloop naar het BO MIRT in het najaar nader verkennen wat hiervan de samenhang is met MoVe en tot welke afspraken en vervolgacties dat zou kunnen leiden in relatie tot de scope van MoVe. Het College denkt bijvoorbeeld aan gemeenten langs diverse metrolijnen in de Rotterdamse Regio, waaronder de Hoekse Lijn en metrolijnen C en D naar Spijkenisse, maar ook de spoorverbinding Den Haag – Gouda.

Vooruitblik BO MIRT najaar 2020

In het BO MIRT in het najaar van 2020 moeten we stevige besluiten gaan nemen over diverse onderdelen uit het gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking. Het gaat onder meer om de uitwerking van de Schaalsprong Metropolaan OV en Verstedelijking, aanpak van de bereikbaarheidsopgave op Voorne-Putten en Haven Rotterdam en het Westland. Daarnaast werken we als provincie op diverse projecten (A4, A12, A20 en A27) nauw samen met het Rijk waar het gaat om het verbeteren van bestaande Rijksinfrastructuur. Tijdens het SBO hebben wij aandacht gevraagd voor de voortgang van deze projecten. Afsproken is dat we hierover nader met het Rijk in overleg gaan. Ook heeft de minister de afspraak uit het BO MIRT 2019 ten aanzien van de A12 herbevestigd, namelijk streven naar het nemen van een startbeslissing in het najaar van 2020. Tenslotte zal in het najaar ook de Corridor Rotterdam Antwerpen op de agenda staan van het BO MIRT. Met al deze trajecten zetten we een volgende stap naar het verbeteren van de multimodale bereikbaarheid van Zuid-Holland.

Tot slot

De gevoerde overleggen zien we als een tussenstap naar een aantal belangrijke stappen die bijdragen aan een Bereikbaar Zuid-Holland. Tegelijkertijd beseffen wij ons dat bijvoorbeeld de stikstofproblematiek en de coronacrisis ook bij deze afspraken nadrukkelijk aan de orde zullen zijn. Ook heeft het Rijk duidelijk aangegeven dat beheer en onderhoud, vervanging en renovatie de komende jaren veel geld gaat kosten. Daarmee blijven minder middelen over voor nieuwe infrastructuur. De bereidheid om te investeren is er, maar het Rijk heeft niets toe kunnen zeggen.

Met betrokken partners werken we daarom hard aan oplossingen en zoeken we naar middelen om ervoor te zorgen dat de afspraken met betrekking tot verstedelijking en bereikbaarheid ook daadwerkelijk tot uitvoering kunnen worden gebracht.

De resultaten van de bestuurlijke overleggen zijn vastgelegd in twee brieven (d.d. 19 juni 2020 en 25 juni 2020) van respectievelijk de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer. Deze brief met afsprakenlijst bieden wij u hierbij ter informatie aan. De Kamerbrief met alle bijlagen kunt u overigens ook vinden op de website van de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

- GS-brief reactie Kamerbrief NOVI
- Zienswijze Zuid-Holland op Ontwerp NOVI
- Uitkomsten Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving juni 2020
- Voortgang Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)